

ת"פ 58860/01/23 - מדינת ישראל ע"י נגד פלוני (עציר) ע"י

בית משפט השלום באילת

ת"פ 58860-01-23 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופט גיל אדלמן המאשימה נגד הנאשם
מדינת ישראל ע"י ב"כ גב' יפעת שזו - מתמחה פלוני (עציר) ע"י ב"כ עוה"ד נמרוד אבירם	

גזר דין

השתלשלות העניינים העובדתית

1. הנאשם, (להלן: הנאשם), הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, המייחס לו עבירות של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין) (3 עבירות), והיזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק העונשין (3 עבירות).

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בחלק הכללי, במועד הרלוונטי התגורר הנאשם בדירה באילת (להלן: הדירה) עם אימו, א"ח (להלן: המתלוננת). להלן יפורטו האישומים בהם הורשע הנאשם, על פי סדרם הכרונולוגי.

על פי העובדות המתוארות באישום השלישי, בתאריך 5.7.2022 בשעה 20:33, איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר לה: "אני אשבור את כל הבית", או במילים דומות לכך. בהמשך, הרס הנאשם טלוויזיה שהיתה בסלון הדירה, בכך שהפיל אותה ארצה ושבר אותה.

על פי העובדות המתוארות באישום השני, ביום 26.9.2022 בשעה 12:52, התקשר הנאשם אל מוקד 100, מוקד החירום המשטרתי (להלן: מוקד 100, או מוקד החירום המשטרתי), וביקש להזמין ניידת משטרה לדירה בשל "סכסוך כספי עם משפחתו"; הנאשם אמר למוקדנית, בין היתר: "אני אשבור לה את הטלוויזיה של הבית".

כתב האישום ממשיך ומתאר כי לדירה הגיע השוטר אביב שמואלוב (להלן: השוטר שמואלוב) אשר "ניסה לגשר בין

הצדדים". אז, איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר לה, בנוכחות השוטר שמואלוב: "אני אלך 3 שנים בית סוהר אם לא יביאו לי את הכסף אני אשבור את הטלויזיות בבית", או במילים דומות לכך. "לאחר שהאירוע נרגע", כך כתב האישום, שוחח השוטר שמואלוב עם המתלוננת, קיבל את אישורה, ועזב את המקום.

כתב האישום מספר כי בהמשך למתואר, הרס הנאשם טלוויזיה נוספת, בשווי 4,000 ₪, שהיתה בדירה, בכך שהטיח בה בקבוק בירה ושבר אותה.

על פי העובדות המתוארות באישום הראשון, בתאריך 21.1.2023 בשעה 17:43 לערך, התקשר הנאשם למוקד החירום המשטרתי. בטרם הגיעו השוטרים למקום, איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר לה "אם לא תביאי לי כסף אני שורף לך את הבית", או במילים דומות לכך.

כתב האישום ממשיך ומתאר כי בשעה 17:00 לערך (כך במקור), התקשר הנאשם לאביו, ג"ח (להלן: המתלונן), ואיים עליו בכך שאמר לו "אם לא תביאי לי 2000 ₪ לשכירות אני אשורף לך את הבית" (הטעות במקור - ג.א.); וכן: "אם לא תביאי לי גבינה צהובה אני שורף לך את הבית", או במילים דומות לכך.

על פי כתב האישום, לדירה הגיע השוטר איתן קולר (להלן: השוטר קולר) ו- "בירר את סיבת הזמנת הניידת למקום". הנאשם טען בפני השוטר קולר כי קיים סכסוך כספי עם משפחתו, ולאחר שהוא השיב כי למשטרה אין נגיעה לכסף, אמר לו הנאשם: "אין בעיה אתם תשאו בהשלכות".

כתב האישום מספר כי מספר דקות לאחר מכן, הרס הנאשם טלוויזיה נוספת (שלישית) בשווי 4,000 ₪ שהיתה בדירה, בכך שהטיח בה את הטלפון הנייד שלו, ושבר אותה.

בעקבות מעשיו, החלה המתלוננת לקלל את הנאשם, ובתגובה הוא אמר לה: "אני אזיין את אמא שלך יא זונה יא שרמוטה...חכי זה לא הסוף זאת רק ההתחלה, זאת רק ההתחלה".

3. בדיון ביום 30.3.2023 הציגו הצדדים הסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן והורשע בעבירות כמפורט לעיל; הוסכם כי הצדדים יטענו באופן פתוח לעניין העונש.

4. בדיון ביום 18.4.2023 נשמעו הטיעונים לעונש; מטעם ההגנה העיד אביו של הנאשם, במסגרת הראיות לעונש. בנוסף, הוגש תצהיר מאת אחיו של הנאשם.

5. המתלונן, אביו של הנאשם, קם ממקום מושבו על מנת להעיד לטובת בנו, ותוך כדי שהזיל דמעותיו, אמר את הדברים הבאים:

"רציתי רק להגיד, אנחנו כל המשפחה רוצים לתמוך בנאשם, לעזור לו, ולבקש מבית המשפט שיסלח לו על המקרים, פשוט מאד הילד שלי חולה (בוכה) הייתי רוצה שתבינו שהוא לא לבית סוהר, אנו מוכנים לעזור לו עד הסוף, אין מה לעשות."

6. כך כתב אחיו של הנאשם, י"ח: "... אחי (הנאשם) שילם לי עבור כל הנזקים הכספים שגרם כתוצאה מהתנהגותו לרבות ובפרט לנזקים שגרם לטלוויזיות בבית. מידי חודש בחודשו הוא היה מעביר לי כסף מקצבת הנכות אותה הוא מקבל מביטוח לאומי. כמו כן, לעיתים היה מועסק ע"י בעבודות המתאימות לצרכיו עד אשר גמר לשלם את כל חובותיו שיצר כתוצאה מהתנהגותו, כפי שפורטה בכתב האישום. על אף הטרחה שנגרמה לי ולמשפחתי עקב נזקיו של הנאשם, אני מאוד אוהב את אחי הצעיר, דואג לו ומכיר בבעיותיו הנפשיות איתם הוא מתמודד באופן יומיומי. לפיכך אבקש מכבוד בית המשפט להתחשב בנאשם עד כמה שניתן ולהקל בעונשו".

7. התביעה בטיעוניה ביקשה לראות בכל אישום אירוע נפרד, ובהתאם לכך לקבוע שלושה מתחמי ענישה נפרדים, שכל אחד מהם נע בין מאסר קצר ועד 18 חודשי מאסר בפועל, וביקשה למקם את הנאשם ברף הבינוני של המתחם, כך שיושת עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסר מותנה העומד לחובתו בן חודשיים, במצטבר לעונש זה, וכן מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך שלוש שנים, על כל עבירות אלימות, וחתימה על התחייבות "גבוהה" על עבירות אלימות ואיומים.

התביעה עמדה על נסיבות ביצוע העבירה, והדגישה את רצונו של הנאשם לשלם ולהטיל אימה על בני משפחתו, ולפגוע שוב ושוב ברכושם.

התביעה עמדה על הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מהתנהלות הנאשם, שהם הגנה על שלמות גופו ונפשו של הפרט, זכותו לחוש מוגן, ביחוד בביתו. המאשימה סברה כי במקרה זה הפגיעה בערכים המוגנים היא "משמעותית ביותר", בשל רף האיומים הגבוה כלפי המתלוננים, ללא כל התגרות מצידם, ועבירות הרכוש שנילוו להם.

אשר למיקום העונש בגדרי מתחם העונש ההולם, טענה התביעה כי הנאשם הוא "מאיים סדרתי" אשר הורשע בעברו בעבירות דומות ואף ריצה מאסרים בגין. התביעה הוסיפה כי הנאשם לא הפיק לקח מהענישה שהוטלה עליו בעבר, ויש מקום ליתן משקל להרתעתו העתידית.

התובעת הפנתה לפסיקה על מנת לתמוך בעתירתה העונשית, וכן הגישה את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם (1/ת) ואת המאסר המותנה (2/ת).

8. הסנגור, טען מצידו, כי יש לקבוע מתחם עונשי אחד ביחס לשלושת האישומים, הנע בין מאסר מותנה, ועד מאסר קצר. בניגוד למאשימה, סברה ההגנה כי "מבלי להקל ראש, מדובר על איום בפגיעה פחות חמורה" - וכיוונה לכך שהאיומים ברובם היו בנזק לרכוש ולא לנפש. לשיטת ההגנה, יש למקם את הנאשם, המתמודד עם מחלת נפש ושוהה במעצר עד תום ההליכים - בהעדר חלופה - ברף הנמוך של המתחם, ולהשית עליו מאסר בן

3 חודשים, בניכוי ימי מעצרו.

ההגנה טענה כי במקרה דנא יש להתחשב בקרבה לסייג לאחריות פלילית מסוג אי שפיות, לאור מצבו הנפשי של הנאשם כפי שתועד בחוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה בעניינו במסגרת הליכי המעצר (סומנה נ/2). כך לדוגמה הדגיש הסניגור כי באירוע נוסף, בעל מאפיינים דומים לאירועים נשוא כתב אישום זה, אשר התרחש בטווח הזמן הרלוונטי, "כאשר שם הנאשם נמצא במצב פסיכוטי פעיל והוצאה כלפיו הוראת אשפוז כפוי"[1]. לאור כל זאת ביקש הסניגור לראות בנאשם אדם המתמודד עם מחלת נפש, על כל ההשלכות הנובעות מכך.

ההגנה הפנתה לעובדה כי הנאשם התקשר בעצמו למשטרה בחלק מהמקרים מושא כתב האישום בשל המצב הסוער בו היה נתון. עוד הודגש, כי הנאשם שילם למשפחתו על הנזק שנגרם.

הסניגור הגיש פסיקה על מנת לתמוך בעתירתו העונשית.

9. הנאשם בדברו האחרון אמר: "אני באמת לא מרגיש טוב בבית סוהר, אני לא אוהב את בית הסוהר, זה לא המקום שלי, ובאמת אני שבור, קשה לי להיות במקום סגור, אם אתה יכול תעשה מה שאתה יכול".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

10. בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" שהותווה בהלכת ג'אבר - ע"פ 4910/13 בני ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), לפיה עבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד, יש לראות בשלושת האישומים המפורטים בכתב האישום, אירוע אחד; מדובר אמנם בשלושה אישומים המשתרעים על פני מספר חודשים, אך מדובר במעשים דומים, כלפי אותם מתלוננים, ועל רקע דפוסי התנהגות של הנאשם, הנובעים בין היתר ממצבו הנפשי, כפי שיפורט להלן.

11. הנאשם במעשיו פגע בשלוות נפשם של המתלוננים, הוריו, ובתחושת ביטחונם, והכל בתוך ביתם - מבצרם. עוד פגע הנאשם בקניינם של הוריו.

12. מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא ברמה בינונית; מדובר בשלושה מקרים אשר אירעו על פני כשישה חודשים, בתדירות של כל כמה חודשים בין אירוע אחד לאחר, בהם איים הנאשם על בני משפחתו בניסיון לקבל מהם כסף ולכפות עליהם את דרישותיו, ותוך פגיעה ברכושם.

הנאשם איים על המתלוננת, אמו, בכך שאמר לה שהוא "ישבור את כל הבית", והמשך לכך הפיל את הטלוויזיה

שהיתה מונחת בסלון הבית, ושבר אותה. לאחר כחודשיים, איים הנאשם, שוב, בפגיעה ברכושה של אמו: "אני אלך 3 שנים בית סוהר אם לא יביאו לי את הכסף אני אשבור את הטלוויזיות בבית"; אמר - ועשה, הטיח בקבוק בירה, ושבר טלוויזיה נוספת של המתלוננת.

הנאשם המשיך באיומיו גם מספר חודשים לאחר מכן; על אמו איים בכך שאמר לה "אם לא תביאי לי כסף אני שורף לך את הבית"; גם על אביו איים הנאשם, שאם לא יתן לו סכום כסף, הוא ישרוף את הבית (והוסיף - "אם לא תביאי לי גבינה צהובה אני שורף לך את הבית"). לאחר כל האיומים האלה, הרס, שוב, הנאשם טלוויזיה בשווי 4,000 ₪ שהיתה בבית אמו.

הנאשם הפר את שלווה נפשם של הוריו, באיומים חוזרים ונשנים כלפיהם, ופגע פגיעה משמעותית בקניינה של אמו, לאחר ששבר לה שלוש טלוויזיות.

לטעמי, העובדה כי נוכחות השוטרים בשניים מהמקרים לא גרמה לנאשם להתעשת ולחדול מהתנהגותו, מלמדת על תעוזה. עוד הבאתי בחשבון את העובדה כי האיומים שהופנו כלפי המתלוננים כווננו בעיקר כלפי רכושם, אולם מדובר באיומים שחלקם ברף הגבוה (כדוגמת האישום הראשון). כן יש לתת את הדעת לעובדה כי אין מדובר באיומים גרידא; הנאשם איים, ובהמשך ביצע וגרם להרס ונזק לרכוש בשווי כספי בלתי מבוטל ותוך גרימת מפח נפש להוריו חסרי האונים.

13. הנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם הוא נזק כלכלי, כאשר בשניים מהמקרים נכתב כי שווין של הטלוויזיות שהרס הוא 4,000 ₪ לכל אחת. מדובר בנזק כלכלי בלתי מבוטל; עם זאת, לא היתה מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם השיב למשפחתו את הנזק הממוני שגרם להם, ויש בכך נסיבה משמעותית לקולא.

14. הצדדים הגישו פסיקה על מנת לתמוך בעתירתם העונשית; ראיתי להתייחס לפסקי הדין שהוגשו וכן לפסיקה נוספת, כמפורט להלן.

§ רע"פ 4935/17 **סימנדיב נ' מדינת ישראל** (24.8.2017): נדחתה בקשת ערעור של המבקש על חומרת העונש אשר נגזר עליו בבית משפט השלום בגין ארבע עבירות איומים ועבירה של הפרעה לעובד ציבור. המבקש, בהיותו אסיר, איים בהזדמנויות שונות על אנש סגל וממלאי תפקידים בבית הסוהר. המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה של מאסר בפועל שתחילתו במספר חודשים ועד ל 18 חודשי מאסר בפועל. וגזר על הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד, אשר בהיותו שפוט ביצע את המיוחס לו, 18 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. בית המשפט המחוזי ציין כי הנאשם מעולם לא הביע חרטה על מעשיו, וכי אין מקום להתערבות בהחלטות בית משפט קמא. בית המשפט העליון סבר כי העונש החמור שהושת על הנאשם הינו הכרחי במכלול הנסיבות שתוארו, והבקשה נדחתה. יודגש כי במקרה זה דובר באיומים ברף גבוה.

§ רע"פ 1293/08 **קורניק נ' מדינת ישראל** (25.6.2008): נדחתה בקשת ערעור המבקש על חומרת העונש אשר נגזר עליו בבית משפט שלום לאחר ניהול הוכחות, בגין עבירת איומים כלפי בת זוג. בית משפט השלום גזר על המבקש 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קבע כי אין מקום להתערב בקביעת בית המשפט קמא והותיר את גזר הדין על כנו. בית המשפט העליון קבע כי העונש שהוטל על המבקש הולם ומתחשב במכלול השיקולים הרלוונטיים ואין מקום להתערב בו.

§ עפ"ג (ב"ש) 15549-09-19 **ח' נ' מדינת ישראל** (18.12.2019): מדובר בערעור על גזר דין שהוטל על הנאשם שבפניו, במסגרת תיק קודם בו נשפט. בהסכמת הצדדים, ועקב נסיבות מיוחדות, ביטל בית המשפט המחוזי את המאסרים המותנים הנרחבים אשר הושטו על הנאשם בבית משפט השלום והטיל עליו מאסר מותנה בן חודש למשך שנתיים. יתר מרכיבי הענישה נותרו בעינם. המערער הורשע בעבירות של איומים, התנהגות פרועה במקום ציבורי והיזק לרכוש, בכך שאיים על צוות בבית חולים וכן על שוטר, ושבר חפצים בבית הוריו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שנע בין חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטל מאסר בפועל בן 4 חודשים, וכן הופעל מאסר מותנה (כך שסך הכל ירצה הנאשם 7 חודשי מאסר) ומאסרים מותנים.

§ ת"פ (כ"ס) 2158-03-14 **מדינת ישראל נ' עלאזה** (21.11.2016): הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות בשתי עבירות איומים בכך שהתקשר, בעת שהיה אסיר, ואיים על אשתו שיהרוג אותה. כן איים על בנו שישרוף את הבית ואת פניה של אימו. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, בעל עבר רלוונטי ומכביד, הושטו 7 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

§ ת"פ (י-ם) 17771-10-20 **מדינת ישראל נ' פלוני** (8.2.2023): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות איומים והיזק לרכוש במזיד בכך שצעק וקילל את אשתו, הפך והרס את שולחן האוכל, שבר טלוויזיה, ארונות וכסאות ורדף אחרי אשתו. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי/ צו של"צ, או שניהם, ועד 5 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. על הנאשם, כבן 50, נעדר עבר פלילי, נגזר מאסר מותנה והתחייבות להימנע מעבירה.

§ ת"פ (נתניה) 10562-09-20 **מדינת ישראל נ' גבאי** (17.1.2023): הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות איומים והיזק לרכוש במזיד. הנאשם איים על אחיו, ועל האפוטרופוס של אימו וכן הטיח מכשיר מיקרוגל על הרצפה. מתחם הענישה עבור האישום הראשון (איום על האח) נקבע כנע בין מאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר. עבור האישום השני (איום תוך החזקת סכין והיזק לרכוש) נקבע מתחם הנע בין מאסר קצר ועד 8 חודשי מאסר. הנאשם במקרה זה עבר הליך שיקום משמעותי וסיגל אורח חיים נורמטיבי ולכן הוארכו מאסרים מותנים שהיו תלויים נגדו. על הנאשם הוטל צו של"צ בהיקף של 80 שעות, צן מבחן והתחייבות להימנע מעבירה.

15. החלטתי לתת משקל משמעותי לקולא, בקביעת מתחם העונש ההולם, לתחלואיו הנפשיים של הנאשם.

16. במסגרת ע"פ 10416/07 **דולינסקי נ' מדינת ישראל** (7.12.2009) (להלן: עניין דולינסקי) קבע בית המשפט העליון:

"השאלה מה המשקל שיש ליתן למצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה לצורך הקלה בעונש, היא שאלה "כמותית", שאיני רואה לקבוע בה מסמרות. כל מקרה יש לבחון לגופו על פי נסיבות ביצוע העבירה וחומרתה ועל פי נסיבותיו האישיות של הנאשם. במכלול הנסיבות הקשורות למבצע העבירה, יש לבחון את סוג ההפרעה הנפשית ועוצמתה, ועד כמה הוגבלה בעטייה יכולתו - לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34ח - להבין את אשר הוא עושה או להימנע מעשיית המעשה. על מידת הפגיעה ביכולתו של מבצע העבירה להבין את מעשהו או להימנע ממנו, ניתן ללמוד ממכלול הראיות, לרבות מעשיו של מבצע העבירה לפני האירוע, במהלכו ולאחריו וכן מחוות דעת מומחים."

17. במסגרת ת"פ (מרכז) 22481-01-18 **מדינת ישראל נ' אבו גאבר** (12.3.2019) שם יושמה ההלכה, סקר בית המשפט המחוזי את הנושא של קרבת הנאשם לסייג לאחריות הפלילית בסוגיית קביעת מתחם העונש ההולם:

" כשם שמידת האשם המוסרי של אדם הלוקה במחלת נפש או בהפרעה נפשית אשר מבצע עבירה נמוכה מזה של אדם מן היישוב, כך גם מתחם העונש ההולם לגבי הנאשם כאמור צריך להיות נמוך בהתאמה ותוך התחשבות במצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה. במובן זה מתחם העונש ההולם לוקח בחשבון את נתוני האינדיבידואליים של העושה כחלק מנסיבות ביצוע העבירה (ת"פ (מרכז-לוד) 12596-01-15 מדינת ישראל נ' לוי (22.12.16)). מידת ההפחתה של מתחם העונש ההולם נגזרת מסוג ההפרעה הנפשית ועוצמתה, ועד כמה קרוב המקרה לסייג לאחריות הפלילית או עד כמה הוגבלה בעטייה של ההפרעה נפשית יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה או להימנע מעשיית המעשה. כידוע, מצבם הנפשי של אנשים הלוקים במחלות נפש או בהפרעות נפשיות, אינו מצב בינארי, שכולל רק שתי אפשרויות של "אחראי למעשיו" או "שאינו אחראי למעשיו", אלא קיים מנעד שלם, ספקטרום, של מצבים נפשיים של נאשמים שהם אמנם אחראים למעשיהם, אך יכולתם להבין את מעשיהם או לשלוט בהתנהגותם מוגבלת במידה כזו או אחרת עקב מחלת הנפש או ההפרעה הנפשית."

18. מחוות הדעת הפסיכיאטרית, אשר הוגשה בתיק, עלה כי הנאשם משתמש "מגיל צעיר" בסמים מסוג קנאביס וצורך אלכוהול. כן צוין כי הנאשם: "מוכר למערכת הפסיכיאטרית משנת 2012 לוקה בתחלואה כפולה, בסכיזופרניה פרנואידית וידוע על מצבים פסיכוטיים על רקע שימוש בסמים שונים כמו גם הפרעת אישיות אנטי סוציאלית. שינויים בהתנהגות על רקע השימוש בסמים והפרעת אישיות אנטי סוציאלית. לא מקפיד על מעקב מרפאתי. בעברו 8 אשפוזים פסיכיאטריים חוזרים לפני האחרון ארך יותר משנה, רובם בכפיה במצבים פסיכוטיים והתנהגות בלתי מאורגנת ואלימה. לרוב על רקע שימוש בסמים."

אשר למידת השפעת מצבו הנפשי של הנאשם על האירועים נשוא כתב האישום נכתב בחוות הדעת: "ההתרשמות שלא היה בעת האירוע בו מואשם במצב פסיכוטי פעיל הנובע ממחלת הסכיזופרניה בה מאובחן. נראה וכמו ברוב הפעמים בעבר, **פעל מתוך אישיותו האנטי סוציאלית ותחת השפעת החומרים הפסיכו -אקטיביים שצורך**

באופן קבוע".

19. עולה מהאמור, כי הנאשם היה אחראי למעשיו בעת האירועים נשוא כתב האישום, והתנהגותו לא נבעה כתוצאה ממחלת הנפש בה הוא מאובחן. עם זאת, לא ניתן, ואין להתעלם מן האבחנה כי הנאשם חולה במחלת נפש קשה, העומדת ברקע למעשיו והתנהלותו; לא זו אף זו, בתאריך 26.1.2023, רק **חמישה ימים** לאחר המועד המצוין באישום הראשון, במרפאת המעצר באהלי קידר, אובחן הנאשם "במצב פסיכוטי מאני, האבחנה כנראה התקף פסיכוטי פעיל". במועד 2.2.2023, על רקע אירוע אלים כלפי סוהרת, בו היה מעורב הנאשם צוין כי: "תחלואה כפולה, כעת במצב פסיכוטי פעיל, גל מאני, עם אלימות פיזית. נראה כסכיזואפקטיבי" [2].

20. עולה מהפסיקה, כי כאשר מדובר בנאשם הסובל ממחלת נפש כהגדרתה בדין, כדוגמת סכיזופרניה פרנואידית, מחלת נפש בה לוקה הנאשם כאן, שעמדה ברקע לביצוע העבירות (גם אם לא השפיעה ישירות על ביצוען) יש לתת לכך משקל בעת קביעת המתחם העונשי. קל וחומר, כאשר עולה כי הנאשם עבר התקף פסיכוטי משמעותי מספר ימים לאחר ביצוע העבירות המיוחסות לו. לעניין זה ראו למשל: ע"פ 1094/07 **דדון נ' מדינת ישראל** (3.7.2008); ת"פ (מחוזי ת"א) 45111-02-17 **מדינת ישראל נ' בבאי** (29.11.2017); ת"פ (מחוזי ב"ש) 36720-07-22 **מדינת ישראל נ' דוידוב** (26.2.2023); ת"פ (מחוזי ת"א) 30120-07-17 **מדינת ישראל נ' שליאפוצ'ני** (6.2.2018).

21. אשר לקביעה העולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית לפיה הנאשם פעל מתוך אישיותו האנטי סוציאלית, אשר הושפעה מחומרים פסיכואקטיביים שצרך, ראו דברי כב' השופט עמית בעניין דולינסקי:

"שמתי נגד עיני כי המערער החל לצרוך סמים מגיל 13-14 ואין להחיל עליו את אותה אמת המידה שיש להחיל על בגיר שנכנס מרצון וממשיך מרצון לצרוך סמים. **מצבו הנפשי של המערער בעת ביצוע העבירה עקב השימוש בסמים, מפחית במידת מה את אשמו המוסרי, בשל התרופפות העכבות והחסמים המאפשרים לכל בן אנוש להפעיל ביקורת עצמית על מעשיו במישור ההכרתי והרגשי.**"

22. אשר על כן נוכח המפורט לעיל, מצאתי לנכון להביא בחשבון את מצבו הנפשי של הנאשם כשיקול לקולא בעת קביעת מתחם הענישה הראוי.

23. בפרוס כל הנתונים, מחד גיסא את התנהגותו המאיימת והפוגענית של הנאשם כלפיו הוריו, ומאידך גיסא את השבת הנזק, ומצבו הנפשי הקשה, מצאתי לקבוע כי מתחם הענישה במקרה דנא נע בין מספר חודשי מאסר, הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם

24. לנאשם, כבן 34, עבר פלילי, הכולל 9 הרשעות קודמות, רובן בעבירות איומים, היזק לרכוש ואלימות. הרשעתו האחרונה של הנאשם משנת 2021 היא בגין היזק לרכוש ובגינה תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה, חב הפעלה, בן חודשיים.

25. שיקול משמעותי לקולא נעוץ בהודייתו של הנאשם בעבירות המיוחסות לו, תוך חסכון בזמן שיפוטי. הנאשם בהודייתו, אף חסך מהמתלוננים להעיד בבית המשפט.

אין צורך להכביר מילים בדבר הקושי שהיה עלול להיות מנת חלקם של המתלוננים, לו היו נאלצים להעיד נגד בנם. די אם אפנה לעדות אביו של הנאשם, לעניין העונש, שם ניכר עליו הקושי הרב והמצוקה בה היה נתון.

26. לא נעלם מעיני כי בהעדר חלופה ראויה, נותר הנאשם במעצר עד עתה. על השפעת תנאי המעצר על מצבו הנפשי של הנאשם אין לי אלא להפנות לאמור בחוות הדעת הפסיכיאטרית לפיה "יתכן שההחמרה הפסיכוטית ... חלה בשל לחץ, **תנאי מעצר** והפסקת הטיפול התרופתי..."

27. מצאתי אף להתחשב בדבריו של אבי הנאשם, המתלונן, בבית המשפט. האב ביקש כי בית המשפט לא יחמיר עם בנו, לאור מחלתו. כן ציין את נכונות משפחתו של הנאשם לסייע לו.

28. לבסוף, ראיתי בעובדה שהנאשם עבד ושילם עבור הנזק שגרם, משום לקיחת אחריות אמיתית על מעשיו.

29. אשר על כן אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 9 חודשים, בניכוי ימי מעצרו, בהתאם לרישומי שב"ס.

ב. הפעלת מאסר מותנה מת"פ 11022-05-20 אשר ניתן ביום 7.12.2021 בבית משפט השלום באילת. המאסר, בן חודשיים ימים, יופעל כך שחודש ממנו ירוצה בחופף למאסר שהוטל על הנאשם בתיק זה וחודש ירוצה במצטבר לו. **סך הכל ירוצה הנאשם 10 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.**

ג. מאסר למשך 4 חודשים, ואולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירות איומים או היזק לרכוש.

ד. התחייבות להימנע מעבירה - הנאשם מתחייב כי ישלם סך של 2,000 ₪ וזאת אם בתוך 3 שנים ממועד שחרורו יעבור עבירות איומים או היזק לרכוש.

מוצגים בתיק יחולטו/יושמדו או יושבו לבעליהם, בהתאם לשיקול דעת המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ו אייר תשפ"ג, 17 מאי 2023, בנוכחות הצדדים.

[1] עיון בחוות הדעת הפסיכיאטרית לימד כי בבדיקה שנערכה לנאשם במועד 30.11.2022 נקבע: "ללא עדות להפרעה פסיכוטית פעילה התנהגות כעת על רקע הפרעת האישיות שלו. מבין את משמעות מעשיו. שיפוט חברתי קיים. ללא תובנה למצבו הנפשי. **ללא סימנים פסיכויים פעילים.** הוצאה הוראה לטיפול מרפאתי כפוי".

[2] כל ההדגשות במסמך הן שלי, ג.א.